

La Comédiathèque

Doček u mrtvačnici

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Tekst ove drame može se besplatno preuzeti. Međutim, prava na izvođenje, koja predstavljaju pravednu naknadu za autorov rad, zakonska su obveza. Bez obzira na to jeste li amaterska ili profesionalna kazališna skupina, morate zatražiti odobrenje za izvođenje drame i platiti odgovarajuću autorsku naknadu za produkciju. Za kontakt s Jean-Pierreom Martinezom i zahtjev za odobrenje za izvođenje jednog od njegovih djela:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

<https://comediatheque.net/contact-form/>

Doček u mrtvačnici

Jean-Pierre Martinez

Prijevod na hrvatski: autor

Na Staru godinu muškarac dežura u Zavodu za sudsku medicinu. Sat vremena prije ponoći pred njim se pojavljuje žena odjevena samo u plahtu. Ne zna tko je ni odakle dolazi. A doček u mrtvačnici, koji je obećavao smrtnu dosadu, na kraju će biti pun iznenađenja... Komedijska s mnogo ladica (onih mrtvačničkih), apsurdno romantična i snažno obojena crnim humorom.

Likovi

Muškarac

Žena

© La Comédiathèque

Prostorija u zagrebačkom Zavodu za sudsku medicinu, namještena samo radnim stolom i dvjema stolicama. Na stolu su prastaro računalo i stari telefon. Iznad stola ploča s natpisom „Zavod za sudsku medicinu – Prijem”. Pokraj stola skromno okićeno božićno drveće. Muškarac sjedi za stolom. Spava. Telefon zazvoni; on se trgne iz sna.

Muškarac – Zavod za sudsku medicinu, izvolite? Ah, mama, ti si... Ne, ne, ja... Radio sam. Ne brini, ne komadam puricu... I ne namjeravam posao nositi kući za Novu godinu... Zasad je prilično mirno. Moji susjedi nisu baš bučni. Da, znam, i ja bih radije bio s vama za doček, ali što mogu... Opet dežuram... Kao i za Božić, da. Biti jedini neoženjeni medicinski tehničar na odjelu nema samo prednosti. Valjda misle da za blagdane nemam pametnijeg posla... Da, mama, već si mi rekla: kad bih htio, mogla bi mi predstaviti hrpu pristojnih mladih žena... Znam, mrtvačnica je idealno mjesto za upoznavanje udovica, ali... odmah nakon što prepoznaju tijelo pokojnog muža baš i nije najbolji trenutak da ih pozoveš na piće... A neću se valjda oženiti samo da više ne dežuram za doček Nove godine! (*Začuje se grmljavina, nakratko nastane mrak i bljesne munja, a zatim se svjetlo vrati.*) Da, izgleda da se sprema oluja. Već smo gotovo puni... osjećam da ćemo večeras morati odbijati goste. Blagdani su kod nas uvijek živahni. A kad je još i loše vrijeme... Ljudi se napiju do besvijesti. Uguše se komadom pečenja ili kosti od purice. Ili ubodu svoju puricu kuhinjskim nožem nakon što je zateknu u zagrljaju najboljeg prijatelja. Ili padnu s balkona dok pokušavaju ponovno objesiti lampice. Ili se na povratku sa slavlja zabiju autom u stablo... Ukratko, kraj godine kod nas često znači pravi pomor. Da, mama, ponio sam košaru s hranom koju si mi spremila za doček. Hladno pečenje, da... Bar će biti promjena... Naravno da ću i ja misliti na vas. Da, pazit ću da se ne ugušim ribljom kosti. Dobro, moram ići, mama... I ja vas ljubim. Čujemo se...

Spušta slušalicu. Otvara ladicu, pripremi crtu kokaina i ušmrkne je.

Muškarac – Uf... Ovo bi probudilo mrtvaca...

Ponovno zagrmí. Svjetlo se opet ugasi, ali ovaj se put ne vrati. Novi bljeskovi munje.

Muškarac – Sranje... Ako se struja odmah ne vrati, puknut će hladni lanac i meso će se pokvariti. Sigurno je izbacio osigurač. Ali gdje je dovraga razvodna kutija? Kad bih barem našao baterijsku svjetiljku...

Pipajući u mraku, izlazi. Zlokobna glazba. Još uvijek u polumraku pojavljuje se žena omotana plahtom poput mrtvačkog pokrova. Djeluje dezorijentirano. Obiđe pozornicu, zatim sjedne za stol na stolicu na kojoj je prije sjedio dežurni tehničar. On se vraća s upaljenom baterijskom svjetiljkom, ali je ne vidi.

Muškarac – Ovo je noćna mora... Gdje je taj prokleti ormarić...? Nije moguće... Još ću i ja pregorjeti... (*I on obilazi pozornicu ne primjećujući ženu, zatim na trenutak nestane iza kulisa.*) Aha, evo ga! Dakle... Da, to je to... Izbacio je osigurač... Dobro, moglo je biti gore... Samo treba ovo vratiti... (*Svjetlo se vrati.*) I bi svjetlost...!

Vraća se zadovoljnog osmijeha, ali mu se osmijeh zaledi kad ugleda sablasnu ženu kako sjedi na njegovu mjestu. Trzne se.

Muškarac – Što vi radite ovdje? Jeste li normalni? Zamalo sam dobio infarkt.

Žena – Stvarno mi je žao...

Muškarac – Umrijeti u mrtvačnici na Staru godinu... priznajte da bi to bila prilično glupa smrt.

Žena – Mrtvačnici...?

Muškarac – Kakva je to odjeća? Jeste li upravo ustali iz kreveta?

Kao da tek sada primjećuje da na sebi ima samo plahtu.

Žena – Ah, da... U pravu ste...

Muškarac – Prerušeni ste u duha? Idete na maskirani tulum?

Žena – Ne... ne vjerujem...

Muškarac – Dobro, tko ste vi uopće?

Žena – Ja... Ne znam...

Muškarac – Ne znate?

Žena – Ne. Nemam pojma.

Muškarac – U svakom slučaju, ovdje nemate što raditi. Molim vas da izađete.

Žena – Izađem? Kamo?

Muškarac – Kamo? Ne znam. Vratite se odakle ste došli, za početak.

Žena – Rado bih, ali... ne znam odakle sam došla.

Muškarac – Ne znate tko ste, ne znate odakle dolazite... Ali valjda znate gdje ste?

Žena – Ne. Gdje smo?

Muškarac – Na prijemu Zavoda za sudsku medicinu, draga gospođo. *(Pokazuje ploču.)* Vidite, piše ovdje. Ako tražite hitnu, na pogrešnom ste katu.

Žena – Hitnu? Ne, ne tražim hitnu.

Muškarac – Ne djelujete baš prisebno... Previše ste popili? Nije još ni jedanaest. Obično takve ljude vidamo oko šest ujutro, nakon dočeka.

Žena – Ah... znači večeras je doček?

Muškarac – Kako god, ne možete ostati ovdje.

Žena – Žedna sam.

Muškarac – Da... blijedi ste kao smrt. Jeste li dobro?

Žena – Jesam... samo sam žedna.

Muškarac – Donijet ću vam čašu vode, a onda odlazite... Ali dotad se ne mičite, jasno? Jer ovdje vam je pomalo kao kod Modrobradog. Neka vrata... i neke ladice bolje je ne otvarati.

Žena – Imate li ogledalo?

Muškarac – Ogledalo?

Žena – Da.

Muškarac – Trebalo bi biti negdje. (*Otvora nekoliko ladica.*) Nekada su u mrtvačnicama ogledalom provjeravali diše li osoba doista više. Ponekad se još uvijek posluže time...

Iz posljednje ladice izvadi ogledalo i pruži ga ženi.

Žena – Hvala.

Muškarac – Ali prije nego što se dotjerate, bilo bi bolje da se odjenete...

On izlazi. Ona se pogleda u ogledalo i kao da se ne prepoznaje. Ustane, zbunjeno ponovno obiđe pozornicu. Telefon zazvoni. Ona se javi.

Žena – Halo...? Dobra večer, gospodo... Da, da, dobili ste... (*pogleda ploču iznad stola*) Zavod za sudsku medicinu. Ne, nisam dežurna medicinska sestra... Barem mislim da nisam... Vaš sin? Ne znam. Maloprije je izašao, čini mi se. Dobro... Reći ću mu... Da, i vama sretna Nova godina. Doviđenja, gospodo...

Spušta slušalicu. On se vraća s čašom vode i pruža joj je.

Muškarac – Izvolite...

Žena – Hvala.

Ispije čašu naiskap. On je zabrinuto promatra, i dalje na oprezu.

Muškarac – Je li vam bolje?

Žena – Jest... (*Pogleda ga.*) A vama?

Muškarac – Meni?

Žena – I vi djelujete malo uznemireno.

Muškarac – Ne, ne, dobro sam...

Žena – Ah da, telefon je zvonio...

Muškarac – I?

Žena – Morate nazvati majku.

Muškarac – Vi ste se javili?

Žena – Da... Nisam smjela? Oprostite... Telefon je zazvonio... javila sam se... refleksno...

Muškarac – Ovo je mrtvačnica. Ovdje se vi ne biste trebali javljati na telefon.

Žena – Bila je vaša majka...

Muškarac – Da, shvatio sam.

Žena – Djelujete... nervozno. Što se događa?

Muškarac – Upadnete usred oluje, po mraku, omotani plahtom... U mrtvačnicu... i onda vi mene pitate što se događa?

Žena – Stvarno sam zbunjena...

Muškarac – Zbunjeni... Da, to se može reći.

Žena – Bolje da odem...

Krene prema izlazu. On je zaustavi.

Muškarac – Čekajte... Oprostite... U pravu ste... Ne bih se smio tako živcirati.

Žena – Ne znam što mi se događa... (*Vidjevši njegov zbunjeni izraz.*) Nešto mi želite reći, je li tako?

Muškarac – Samo... nije baš lako to izgovoriti...

Žena – Slušam.

Muškarac – Kad sam išao po vodu, prošao sam kroz hladnu komoru... Mislim, prostoriju u kojoj držimo...

Žena – I?

Muškarac – Jedna je ladica otvorena... Broj 99... I prazna je.

Žena – Prazna...

Muškarac – Prazna. (*Pauza.*) Niste možda vi slučajno izašli iz te ladice?

Tišina.

Žena – Hoćete reći... da sam mrtva?

Muškarac – Ne znam... Samo pretpostavljam... Jedno je tijelo nestalo... a vi se odmah zatim pojavite... omotani plahtom. Ne sjećate se ničega... Stavite se na moje mjesto...

Žena – Trenutačno bih se radije našla na vašem nego na svojem mjestu, vjerujte mi.

Muškarac – Da, jasno.

Žena – Znači, umrla sam... pa se vratila u život?

Muškarac – Pokušavam shvatiti.

Žena – Mislite da je to moguće?

Muškarac – Teoretski, nije.

Žena – Ali dogodilo se već nekad?

Muškarac – Koliko ja znam, osim u Bibliji, nije. Ali tko zna. Čovjek svašta vidi... U svakom slučaju, u ovoj mrtvačnici još nisam vidio ništa slično.

Žena – Sigurni ste?

Muškarac – Vjerujte mi, vidio sam ih mnogo kako ovamo dolaze s nogama naprijed, a nitko još nije otišao na vlastitim nogama.

Žena – Pa onda?

Muškarac – Ne... to ne može biti to...

Žena – Ali...?

Muškarac – Ali svejedno mi nedostaje stanarka iz ladice 99.

Žena – Poznajete ih sve?

Muškarac – Koga?

Žena – Svoje... klijente.

Muškarac – Osobno, ne. Ali kad nemam pametnijeg posla, ponekad pregledam njihove dosjee. Zna se dogoditi i da dobijemo neku poznatu osobu...

Žena – Da... prije ili poslije svi završe u mrtvačnici.

Muškarac – Rjeđe se iz nje odlazi nekamo drugamo osim na groblje...

Pauza.

Žena – A što ako se probude i drugi mrtvi?

Muškarac – Baš ste odlučili upropastiti mi doček... Ovo nije neka šala, je li?

Žena – Šala?

Muškarac – U bolnicama smo navikli na morbidne šale. Crni humor među medicinarima. Moram priznati, ovo bi bilo vrlo smiješno... ako je šala.

Žena – Nije šala, uvjeravam vas. *(Pauza.)* Vjerujete li u duhove?

Muškarac – Da vjerujem, mislite da bih radio ovaj posao? Kad kažem „radio”... nemojte misliti da mi je to životni poziv.

Žena – Onda sam možda... živi mrtvac. Zombi...

Muškarac – Živi mrtvac ili zombi... ne znam što mi je draže.

Žena – Ne bojte se... ne želim vam ništa loše. Prije bih rekla da mi treba pomoć...

Muškarac – Osim te plahte, baš i ne izgledate kao duh. *(Prilazi joj.)* Smijem?

Uzme je za ruku. Ona ustukne.

Žena – Što radite?

Provjerava joj puls.

Muškarac – Ruka vam je hladna. Nije čudo ako ste upravo izašli iz hladnjaka. Ali puls vam je normalan. Ne, definitivno niste duh.

Žena – Pa što sam onda?

Muškarac – Ne znam.

Žena – Kad bi to bilo pravo uskrснуće... bilo bi čudo.

Muškarac – Iza svakog čuda najčešće se krije pogrešna dijagnoza. U Mariji Bistrici uglavnom ozdrave oni koji su si bolest umislili.

Žena – Nisam sigurna da vas razumijem...

Muškarac – Mogli su vas proglasiti mrtvom iako niste bili mrtvi.

Žena – To se događa?

Muškarac – Ne bi smjelo, ali da, pretpostavljam da se već događalo.

Žena – To ne objašnjava zašto se ničega ne sjećam... A što ako sam jednostavno luda?

Muškarac – Ili ja haluciniram.

Žena – Vi?

Muškarac – Možda sve ovo zamišljam, a ništa nije stvarno. *(Pauza.)* Uštipnite me!

Žena – Molim?

Muškarac – Uštipnite me! Ako spavam, probudit ću se i ova će noćna mora završiti.

Žena – Dobro...

Ona ga uštipne.

Muškarac – Au...

Žena – I?

Muškarac – Izgleda da ipak nije noćna mora.

Žena – Ili sanjate da vas netko štipa.

Muškarac – Da, nažalost i to je moguće. I baš se ničega ne sjećate?

Žena – Ne...

Muškarac – Ali niste zaboravili govoriti... Nečega se morate sjećati... Potrudite se. Usredotočite se. Koja vam se prva slika pojavljuje u glavi?

Kao da se pokušava koncentrirati.

Žena – Torta.

Muškarac – Torta?

Žena – Rođendanska torta.

Muškarac – Rođendan... vaš?

Žena – Pretpostavljam.

Muškarac – Kako piše na torti? Koje ime?

Ponovno se koncentrira.

Žena – Kristina! Sretan rođendan, Kristina!

Muškarac – I sigurni ste da je to vaš rođendan?

Žena – Mislim da jest. Upravo trebam ugasiti svjećice.

Muškarac – Koliko ih ima?

Zatvori oči kako bi se bolje koncentrirala.

Žena – Tri!

Muškarac – Aha... To nam baš i neće puno pomoći...

Pauza.

Žena – Možda se kad umremo automatski napravi nekakvo ažuriranje. Sve zaboravimo kako bismo se mogli ponovno roditi kao netko drugi. Kao novorođenče, recimo.

Muškarac – Pa se onda nešto zeznulo? Kao neki bug?

Žena – I umjesto da se reinkarniram, vratim se u isto tijelo...

Muškarac – Ali se ipak sjećate života do treće godine.

Tišina.

Žena – Znate li tko je ta žena?

Muškarac – Broj 99...? Da, piše u dosjeu. Ali to je povjerljivo.

Žena – Ali ako sam to ja...

Muškarac – U pravu ste. Ako ste doista vi, onda to više nije liječnička tajna. *(Sjedne za računalo i tipka.)* Da vidimo, 96, 97, 98... Evo, 99.

Žena – I?

Muškarac – Zove se Kristina... Kristina Vagner...

Žena – Kao na torti!

Muškarac – Kao na torti, da.

Žena – Što još piše? Možda će mi pomoći da vratim pamćenje...

Ponovno pogleda ekran računala.

Muškarac – Rođena je 1989... trideset prvog prosinca.

Žena – Onda mi je danas rođendan!

Muškarac – Sretan rođendan, Kristina. Žao mi je, nisam pripremio tortu...

Žena – Što još?

Muškarac – Zanimanje: psihoterapeutkinja...

Žena – Psihoterapeutkinja?

Muškarac – Ni toga se ne sjećate?

Žena – Ne. A... jesam li udana?

Muškarac – Jeste... za nekog Rikarda.

Žena – Rikard Vagner...

Muškarac – Zvuči vam poznato?

Žena – Maglovito...

Muškarac – Preminula... jučer.

Žena – A od čega sam umrla?

Muškarac – Uzrok smrti... trovanje lijekovima. Zatražena obdukcija.

Žena – Ima li fotografija?

Muškarac – Ima... ali upozoravam vas, nije baš lijepa.

Žena – Fotografija je toliko loša?

Muškarac – Snimljena je nakon smrti.

Žena – Svejedno mi pokažite...

Pogleda ekran računala.

Muškarac – Upozorio sam vas. Nije vam baš najbolji portret.

Žena – Da, ne izgledam baš najbolje.

Muškarac – Vjerujte mom iskustvu, mrtvi rijetko izgledaju dobro...

Žena – Možda bismo trebali obavijestiti moju obitelj... muža...

Muškarac – Uostalom... nakon svega, nekoliko minuta više ili manje neće ništa promijeniti, zar ne? Jer njima će ovo biti popriličan šok.

Žena – Sigurno.

Muškarac – Ne znam mogu li preuzeti odgovornost i javiti vašima. Prvo bi trebalo sve provjeriti. Biti siguran da nema pogreške. Ne davati im lažnu nadu. Ukratko, vaše bi uskrsnuće trebalo službeno potvrditi.

Žena – Službeno potvrditi? Kao čudo?

Muškarac – Trebao bi vas ponovno pregledati sudski liječnik. I priznati da je pogriješio. Da zapravo niste bili mrtvi. A znate kakvi su liječnici. Ako nešto mrze, onda je to priznati da su pogriješili.

Žena – Onda ga nazovite! Odmah!

Muškarac – Nažalost, nemam njegov privatni broj. Ja sam noćas dežuran. Doček je Nove godine. Vjerojatno je negdje na proslavi.

Žena – I ništa nije predviđeno za hitne slučajeve?

Muškarac – Znate, hitni slučajevi u mrtvačnici iznimno su rijetki...

Žena – Ne znam... barem bismo trebali obavijestiti policiju?

Muškarac – Mislit će da je neka glupa novogodišnja šala... Doček je, svi su pripiti. I ja sam uzeo nešto nedopušteno da lakše podnesem doček sa stotinjak leševa. Radije ne bih da me sada testiraju...

Žena – Pa što ćemo onda?

Muškarac – Kad smo već dovde stigli, možemo pričekati jutro. Smjena mi završava u šest... Obavijestit ću kolegu koji me mijenja pa ćemo zajedno vidjeti što možemo učiniti.

Žena – Žao mi je što vam stvaram toliko problema.

Muškarac – Najvažnije je da ste živi. Ali ako ste doista povratnica iz mrtvih, ni vama neće biti jednostavno...

Žena – Mislila sam da je najteže bilo izaći iz ladice...

Muškarac – Vjerujte mi, to je tek početak problema. Kad vas jednom proglase mrtvom, a svi se već priviknu na tu činjenicu...

Žena – Nažalost, možda ste u pravu.

Muškarac – A da ne govorim o administraciji. Kad sustav jednom odluči da je netko mrtav, nije ga lako uvjeriti u suprotno.

Žena – Možda bi bilo jednostavnije da se vratim u svoju ladicu.

Muškarac – Kako se osjećate?

Žena – Dobro.

Muškarac – Ako baš želite, mogu pozvati dežurnog liječnika da vas pregleda.

Žena – Vi ste medicinski tehničar, zar ne? Već ste me pregledali...

Muškarac – Da, ali nisam specijalist za žive mrtvace.

Osvrne se oko sebe.

Žena – Dakle, ovdje radite...

Muškarac – Da.

Žena – I... završe li svi u Zavodu za sudsku medicinu?

Muškarac – Ne. Većina ljudi ode ravno u mrtvačnicu ili pogrebni centar. Vi ste ovdje zato što se radi o sumnjivoj smrti.

Žena – Sumnjivoj?

Muškarac – Smrti čije okolnosti nisu sasvim jasne. Samoubojstvo... ili ubojstvo.

Žena – Mislite da me netko mogao otrovati?

Muškarac – To će pokazati istraga... nakon obdukcije.

Žena – Obdukcije?

Muškarac – Mislim da u vašem slučaju ipak neće biti obdukcije, naravno.

Žena – Tko bi me uopće htio ubiti?

Muškarac – Tko zna...

Žena – Moj muž?

Muškarac – Upravo zato treba dvaput razmisliti prije nego što ga obavijestimo. Ako baš on dođe po vas u mrtvačnicu...

Žena – Zašto bi me muž htio ubiti?

Muškarac – Razloga da netko poželi ubiti bračnog partnera nikad ne nedostaje...

Žena – Nadam se da ne govorite iz iskustva... Jeste li oženjeni?

Muškarac – Nisam.

Žena – S takvim pogledom na brak, jasno mi je zašto.

Muškarac – Ali još uopće ne znamo je li riječ o ubojstvu. A čak i ako jest, ništa ne dokazuje da je vaš muž kriv.

Žena – Onda sam se ubila? Ali zašto?

Muškarac – Tko zna...

Žena – Sad ćete mi reći da ni razloga za samoubojstvo ne nedostaje... Vi baš niste optimist.

Muškarac – Uz posao koji radim... čovjek nekako počne sve gledati crno.

Žena – A ipak se i u mrtvačnici ponekad dogode lijepe stvari. Evo mene...

Muškarac – Vi pak djelujete kao optimistična osoba. Mislim da samoubojstvo možemo isključiti.

Žena – Onda je ipak bilo ubojstvo...

Muškarac – Morate se ipak nečega sjećati?

Žena – Samo vrlo mutnih dojmova. Povremeni bljeskovi. Kao da mi duh lebdi iznad vlastitog tijela...

Muškarac – Oho... Mislio sam na sjećanja iz života prije smrti. Ovo već zvuči kao pravo iskustvo onostranog... Premda, iskreno, prilično sličí onome što ja osjećam kad popušim joint.

Žena – U svakom slučaju, ne sjećam se nikakvog starca s bijelom bradom koji me čeka na vratima raja.

Muškarac – A posljednjih trenutaka? Neposredno prije smrti?

Žena – Ne... ničega...

Muškarac – Jer ako je riječ o ubojstvu, to bi moglo pomoći policiji.

Žena – Da, pretpostavljam da rijetko imaju priliku uzeti iskaz od žrtve ubojstva...

Muškarac – Šteta... riješili bismo hrpu starih neriješenih slučajeva.

Žena – Nažalost, ničega se ne sjećam o okolnostima svoje smrti... Ni života, zapravo... Čudno, najjasnije se sjećam vlastitog rođenja. Vidim se u inkubatoru u rodilištu.

Muškarac – Ako se ne sjećate i imena na narukvici, to nam baš neće pomoći.

Žena – Nažalost ne... A imala sam tek tri dana, još nisam znala čitati.

Tišina.

Muškarac – U svakom slučaju, mogli biste napisati knjigu.

Žena – Knjigu?

Muškarac – O svom putovanju na onaj svijet!

Žena – Rekla sam vam, to su samo magloviti dojmovi.

Muškarac – Možete malo nadograditi priču... Ljudi pišu knjige i o mnogo manje zanimljivim stvarima. Neki izbacе četiristo stranica samo da vam objasne kako su izgubili nekoliko kila čudesnom djetom. A iskustvo bliske smrti... to bi bio hit.

Žena – Mislite?

Muškarac – Ili kazališna predstava...

Pauza.

Žena – Ne mogu više... Idem odavde...

Krene prema izlazu. On je zaustavi.

Muškarac – Čekajte...

Žena – Provela sam više od jednog dana u ladici. Gušim se ovdje. Hoćete me spriječiti da izađem malo na zrak?

Muškarac – Ne, ali ne bih vam preporučio.

Žena – A što ako je sve ovo samo privremeno? Možda sam neka vrsta Pepeljuge u zombi-verziji. Imam dopuštenje samo do ponoći, a kad otluca dvanaest, vratit ću se u ništavilo. Ovaj put zauvijek. Zato, ako dopuštate, radije bih otišla na zabavu nego ostala u mrtvačnici. Uostalom, doček je, svi slave. Valjda ću naći neki tulum na koji će me pustiti i bez pozivnice.

Muškarac – Omotani mrtvačkom plahtom?

Žena – Postoje i maskirani tulumi...

Muškarac – Uskrsnuća jesu rijetka, ali ništa ne dokazuje da je vaše samo privremeno.

Žena – Čak je i Isus nakon uskrsnuća ostao na zemlji samo četrdeset dana. A ja sam obična smrtnica... Pustite me!

Krene van. On je ponovno zaustavi.

Muškarac – Budite razumni... Službeno ste proglašeni mrtvom. Pravno više ne postojite. Nemate nikakva prava. Pred zakonom i društvom vas nema. Kao novorođenče koje još nije prijavljeno.

Žena – Prijavljeno?

Muškarac – Da, upisano u matični ured. Kad bismo bili u rodilištu i da sam primalja, zar bih pustio bebu na ulicu prije nego što je roditelji prijave u maticu rođenih?

Žena – Bebu...? Nisam sigurna da vas pratim...

Muškarac – Ako izađete odavde, nećete imati nikakvu zaštitu...

Žena – Što mi se može dogoditi? Da umrem drugi put?

Muškarac – A ničega se ne sjećate... Nemate novca. Bili biste laka meta. Ako vas netko ubije, možda nitko ne bi ni odgovarao. Vi ste već mrtvi. Smrtni list vam je ovdje...

Žena – S druge strane, ako više ne postojim, mogu raditi što hoću. Opljačkati banku ili... ubiti nekoga, recimo. Zašto ne bih počela s vama...

Muškarac – Nećemo baš dotle. Ako stvarno želite otići, neću vas sprječavati.

Žena – Šalim se, ne brinite.

Muškarac – Eto, može čovjek biti mrtav i zadržati smisao za humor.

Žena – Nikad nisam nikoga ubila, barem mislim. Neću valjda početi sada kad sam mrtva.

Muškarac – Ostanite sa mnom, molim vas...

Žena – Dobro... Ne bih vam htjela stvoriti još više problema.

Muškarac – Hvala. Stvarno mi je lakše...

Pauza.

Žena – Ali imam dojam da vas još nešto mučilo na pomisao da jedna od vaših stanarki ode... Nemojte mi reći da ste se već vezali za mene...

Muškarac – Ako sutra ujutro bude nedostajalo jedno tijelo, tražit će objašnjenje od mene. A teško ću objasniti da je leš odšetao na vlastitim nogama kako bi proslavio Novu godinu u gradu. Optužit će me za skrivanje leša. Možda i gore...

Žena – Tko bi uopće htio ukrasti leš?

Muškarac – Događalo se. Jeste li znali da su nekoliko mjeseci nakon smrti ukrali tijelo Charlieja Chaplina?

Žena – Zašto?

Muškarac – Da bi od njegove udovice tražili otkupninu.

Žena – Nisam slavna osoba. Nitko ne bi platio da me vrati živu. A kamoli da dobije natrag moj leš...

Sjedne.

Muškarac – Hajde, uživajte još malo u tome što ste mrtvi. To iskustvo nije dano svakome.

Pauza.

Žena – A hoće li se baš svi razveseliti mojem uskrснуću?

Muškarac – Sigurno vas mnogo ljudi voli, zar ne? Osim možda vašeg muža...

Žena – Ne znam... ničega se ne sjećam... Možda sam bila grozna. Ili pravo čudovište. Ako me netko pokušao ubiti, možda sam to i zaslužila.

Muškarac – Tko zna...

Žena – Ili ostavljam lijepo nasljedstvo. Ili sam nekome obećala kuću ugovorom o doživotnom uzdržavanju pa će se netko baš razveseliti što sam umrla.

Muškarac – Ili su se vaši bližnji već pomirili s vašom smrću... i napravili nove planove.

Žena – Hvala što me tješite. Baš mi pomaže...

Muškarac – Kako god, morat ćemo nešto odlučiti. Obdukcija je zakazana za sutra ujutro...

Žena – Da, ne mogu ostati mrtva zauvijek.

Muškarac – Nisam mislio da ću ikad ovdje čuti takvu rečenicu.

Žena – Ma dobro, u pravu ste, doček je Nove godine. Svi slave. Moje uskrснуće može pričekati do sljedeće godine.

Tišina.

Muškarac – A što ako je sve samo nesporazum i nikad niste ni umrli?

Žena – To ne objašnjava zašto je ladica broj 99 prazna.

Muškarac – Možda je pogreška. Netko je možda odnio tijelo zbog pripreme za pogreb, a zaboravio ispuniti papirologiju. Ovdje ionako imamo samo prolazne goste. Ostanu dvije-tri noći dok se ne presele u svoje konačno prebivalište.

Žena – Zaboravljate da se zovem Kristina, kao ta umrla žena.

Muškarac – Može biti slučajnost.

Žena – Priznajte da bi to bila vraški velika slučajnost.

Muškarac – Uostalom, ništa ne dokazuje da se stvarno zovete Kristina. Osim tog mutnog sjećanja na rođendansku tortu... To je prilično malo...

Žena – A fotografija?

Muškarac – Fotografija leša... Teško je po njoj pouzdano procijeniti sličnost. Da znate koliko ljudi dođe identificirati tijelo supružnika pa ga ne prepoznaju.

Žena – Dobro. Nisam Kristina Vagner, supruga Rikarda Vagnera. Ali tko sam onda? I odakle dolazim?

Muškarac – Možda ste pobjegli iz psihijatrijske bolnice.

Žena – Mislite da sam luda?

Muškarac – U svakom slučaju, imate amneziju.

Žena – Da, možda...

Tišina.

Muškarac – Ili sam ja lud.

Žena – Vi?

Muškarac – I u svojem ludilu izmislio sam cijelu ovu priču. Znae, kad dugo radite u mrtvačnici, to vam s vremenom malo udari u glavu.

Žena – Ali ja sam ovdje.

Muškarac – Onda smo oboje ludi.

Žena – Tko zna.

Muškarac – Pobjegli smo iz psihijatrije i završili u mrtvačnici.

Žena – Kako smo došli dovde?

Muškarac – Zapravo je jednostavno. Dovoljno je ući u dizalo. U bolnici smo. Psihijatrija je na zadnjem katu, a Zavod za sudsku medicinu u podrumu.

Žena – Jesmo li uopće sigurni da smo u mrtvačnici?

Muškarac – Pa piše na ploči.

Žena – A što ako je sve ovo samo proizvod naše bolesne mašte...

Muškarac – Ovo mi postaje malo prekomplicirano.

Žena – Ta Kristina koja je umrla... rekli ste da je psihoterapeutkinja, zar ne?

Muškarac – Tako mi se učinilo da piše u kartonu.

Žena – Onda sam možda vaša psihoterapeutkinja.

Muškarac – Luda psihoterapeutkinja?

Žena – Takvi ionako obično imaju neku svoju mušicu. Inače ne bi birali takav posao.

Muškarac – Luđak kojem je terapeutkinja luda, a uz to i mrtva. U pravu ste, sad mi je sve mnogo jasnije.

Žena – Da... Ne znam jesmo li bili ludi, ali ovim tempom ćemo sigurno poludjeti.

Telefon zazvoni. On se javi.

Muškarac – Ah, mama... Da, da, sve je u redu. Ne, još je mirno... Zapravo nema nijednog novog prijema. Moglo bi se reći upravo suprotno... Odlazaka? Ne, ni toga. Barem ne još... Kažeš da mi je glas čudan? Ma ne, ovdje nema ničeg čudnog. Ah da, ona mlada žena s kojom si malo prije razgovarala... Da, to je Kristina... Pa da, zovem je imenom, kako bih je drugačije zvao? Ne, mama... samo kolegica. Da, jako je draga, naravno, ali... Dobro, nazvat ću te poslije, može? U redu, lijepo se provedite.

Spusti slušalicu.

Žena – Niste joj ništa rekli?

Muškarac – Što sam joj mogao reći? Dočekujem Novu godinu nasamo s zgodnom ženom... ali imam razloga misliti da je možda zombi.

Žena – Zgodnom ženom...?

Muškarac – Majci ne bih predstavio ni djevojku koju sam upoznao u baru, a kamoli onu koju sam našao u ladici mrtvačnice... U svakom slučaju, ostavili ste joj odličan dojam. Ali nemojte se zanijeti. Ona bi učinila sve samo da dobije unuke. Čak bi me spojila i sa zombijem.

Žena – Znači, okorjeli ste neženja.

Muškarac – Po riječima moje majke, uskoro ću postati stari momak...

Žena – Zašto se niste oženili?

Muškarac – Ne znam. Valjda nisam upoznao pravu osobu. Do danas...

Žena – Do danas?

Neugodan, ali uzbudljiv trenutak. Očito ih privlači jedno drugo.

Muškarac – Sve je ovo potpuno nerazumno...

Žena – Da. A što bi tek rekla vaša majka...

Muškarac – Najradije bih vam predložio da zajedno odemo mojoj obitelji na doček, ali dežuram.

Pauza.

Žena – A stvari te žene, imate li ih?

Muškarac – Stvari...?

Žena – Kad vaši klijenti stignu ovamo, pretpostavljam da još imaju odjeću na sebi i da ih vi svlačite.

Muškarac – Da, naravno...

Žena – Jeste li vi mene svukli?

Muškarac – Ja... ne sjećam se... Mislim da bih se toga sjećao...

Žena – Ali moje su stvari negdje ovdje, zar ne? Mislim, stvari te žene.

Muškarac – Da.

Žena – Kad bih vidjela svoje osobne stvari, možda bi mi se nešto vratilo. A barem bih se mogla odjenuti.

Muškarac – Naravno...

Žena – Pa?

Muškarac – Vidjet ću što mogu pronaći...

On izlazi. Ostavljena sama, ona ponovno uzme ogledalo i pogleda se.

Žena – Zapravo i ne izgledam tako loše... za nekoga tko je jučer umro.

Popravi kosu. On se vrati s nekoliko komada odjeće i torbom.

Muškarac – Evo stvari Kristine Vagner.

Žena – Hvala. *(Pomalo nelagodno.)* Mogu li se odjenuti?

Muškarac – Izvolite...

Spretnim pokretom skine plahtu sa sebe i zadrži je ispred tijela.

Žena – Možete li držati plahtu i zatvoriti oči?

Muškarac – Ako zatvorim oči, plahta zapravo više ničemu ne služi...

Žena – Istina, ali ako netko uđe...

Muškarac – U pravu ste.

Žena – I ne znam zašto, ali imam osjećaj da nas netko gleda... Nemate i vi?

Muškarac – Imam... Još jedan proizvod naše bolesne mašte, valjda.

Uzme plahtu i drži je raširenu. Ona se odjene u odjeću koju je donio.

Žena – Možete otvoriti oči.

Odjevena izgleda još privlačnije nego omotana plahtom, i on ostane očaran.

Muškarac – Aha... Ovako puno manje nalikujete duhu.

Žena – A odjeća mi stoji kao salivena. Sigurno je moja...

Muškarac – Da...

Napravi nekoliko koraka.

Žena – Bila je i torba.

On joj pruži torbu.

Muškarac – Evo je...

Ona otvori torbu i pregleda sadržaj. Izvadi mobitel.

Žena – Čak i telefon... Ovdje valjda stalno zvone.

Muškarac – Obično ih pokušamo prebaciti u zrakoplovni način rada.

Mobitel zazvoni.

Žena – Očito ne ovaj... (*Refleksno se javi.*) Kristina Vagner, izvolite...

Muškarac – Savjetujem vam da poklopite.

Prekine poziv i spusti mobitel na stol.

Žena – U pravu ste, mislim da je zasad tako najbolje.

Muškarac – Vjerojatno vam netko želi sretnu Novu godinu.

Žena – Još nije dobio obavijest o smrti.

Muškarac – Uostalom, umrli ste tek jučer.

Ponovno zaviri u torbu i izvadi ruž za usne. Namaže usne.

Žena – Kako mi stoji?

Muškarac – Odlično... Daje vam nekako više...

Žena – Živosti?

Muškarac – Ženstvenosti.

Žena – Ostaje li žena ženstvena i kad umre...?

Muškarac – To me podsjeća na jednu pjesmu Josipe Lisac. Znae Josipu Lisac?

Žena – Očito znam njezine pjesme. Ali još više imam dojam da sam ovu repliku već negdje čula.

Muškarac – Koju repliku?

Žena – Ovo što ste upravo rekli: „To me podsjeća na jednu pjesmu Josipe Lisac.”

Muškarac – Aha...?

Žena – Sad mi se vraća! To je iz neke druge drame istog autora.

Muškarac – Druge drame?

Žena – Izgleda da se taj autor voli ponavljati.

Muškarac – Kad govorite o replikama... hoćete reći da mi možda upravo igramo u kazališnoj predstavi?

Žena – I to je ozbiljna mogućnost, zar ne?

Muškarac – U svakom slučaju, mnogo toga bi objasnilo.

Žena – Istina je da se u kazalištu mrtvi mnogo češće vraćaju u život.

Pauza.

Muškarac – Čudno, ne bih vas zamišljao kao obožavateljicu Josipe Lisac.

Žena – Zašto, izgledam li vam kao neka teta?

Muškarac – Nipošto... Samo... malo ste premladi za to.

Žena – Koliko biste mi godina dali?

Muškarac – Vidio sam datum rođenja na smrtnom listu. Ali dao bih vam deset godina manje.

Žena – Vrlo galantno.

Muškarac – U svakom slučaju, prekrasni ste... za mrtvu ženu.

Djeluje pomalo zbunjeno.

Žena – Ni vi niste loši... za jednog grobara.

Muškarac – Kad bih nastavio metaforu, rekao bih da ste za pojesti.

Žena – Ali to bi nas moglo odvesti na opasan teren, zar ne?

Trenutak nelagode. Sve ih više privlači jedno drugo. Izvana se čuju zvukovi slavlja: petarde, trube automobila, povici...

Muškarac – Evo, skoro je ponoć.

Žena – Onda sretna Nova godina!

Muškarac – Sretna Nova godina i vama.

Žena – Što možemo poželjeti jedno drugome?

Muškarac – Ne znam...

Žena – Možemo se barem poljubiti?

Muškarac – Hajde...

Krenu se poljubiti u obraz, ali završe u pravom poljupcu. Odvoje se, posramljeni.

Žena – Stvarno mi je žao, oprostite.

Muškarac – Ne, ja sam kriv. Ne znam što me spopalo.

Žena – Eros i Tanatos... ljubav i smrt... poznato je da se suprotnosti privlače...

Muškarac – Izgleda da se dobro razumijete u to. Mora da ste stvarno psihoanalitičarka.

Žena – Ako sam vaša psihoanalitičarka, nije čudno što ste se zaljubili u mene.

Muškarac – Stvarno?

Žena – U psihoanalizi se pacijent često zaljubi u terapeuta. To se zove transfer.

Pauza.

Muškarac – Pitam se kako će sve ovo završiti.

Žena – Dobro... ako je komedija. Ali ako je tragedija...

Muškarac – Vi ćete se vratiti odakle ste došli, a ja ću ostati sam ovdje. Sve će nestati s novogodišnjim isparavanjima, kao da je bio samo san.

Žena – Da, možda je to samo privremeni bug zbog prelaska u novu godinu.

Muškarac – I nestat ćete odjednom nakon ovog zagrljaja. Kao što ste rekli, s dvanaestim otkucajem ponoći.

Začuje se dvanaest otkucaja ponoći. Oboje ostanu nepomični.

Žena – Prošla je ponoć, a ja sam još ovdje.

Muškarac – I još ste živi.

Žena – Bojim se.

Muškarac – I ja.

Žena – Sad se stvarno bojim smrti. Jer se bojim da ću vas izgubiti.

Muškarac – Ako je ovo san, ne želim se nikada probuditi.

Žena – A ako je ludilo, radije ću ostati luda.

Muškarac – Ovo je potpuno nerazumno. Ne mogu se zaljubiti u vas. Čak i ako niste mrtvi, udani ste. To je još gore.

Žena – S druge strane, moj muž je već udovac. Bit će puno jednostavnije.

Muškarac – Mislite?

Žena – Pa što ćemo onda?

Muškarac – Mama mi je spremila košaru s hranom za doček.

Žena – Nisam baš gladna.

Muškarac – Ni ja... Ali možemo popiti pjenušac.

Izvadi bocu, otvori je i natoči dvije čaše. Jednu joj pruži.

Žena – Hvala.

Muškarac – Za život...

Žena – Za ljubav...

Nazdrave i popiju. Mobitel Kristine Vagner ponovno zazvoni. Razmijene izgubljene poglede. Telefon prestane zvoniti.

Muškarac – Ne možemo se zauvijek pretvarati da se ništa ne događa...

Žena – Sad kad sam vas pronašla, ne želim vas izgubiti...

Muškarac – Ako jednog dana poželimo službeno biti zajedno, prvo moramo službeno potvrditi vaše uskrснуće.

Mobitel ponovno zazvoni. Ona pogleda zaslon.

Žena – On je!

Muškarac – Rikard Vagner...

Žena – Kako će reagirati kad sazna da više nije udovac...?

Muškarac – I da ga, jedva uskrснуla, već varate sa zaposlenikom mrtvačnice.

Žena – Uostalom, zašto me zove ako misli da sam mrtva?

Muškarac – Da čuje vaš glas na sekretarici...?

Žena – Ne zamišljam ga tako sentimentalnog.

Muškarac – Zamišljate ili se sjećate?

Žena – Da... pamćenje mi se polako vraća. Zasad su to samo nepovezani dijelovi. Kao komadi slagalice koju pokušavam složiti.

Muškarac – A što ako vas je on zvao prvi put... možda slučajno. Čuo je vaš glas i sada zna da niste mrtvi...

Pauza. Potpuno je zaokupljena mislima.

Žena – Sjećam se... (*Prestravljena.*) On me otrovao...

Muškarac – Ali... zašto?

Žena – Pred očima mi se vraćaju posljednji trenuci. Strašna svađa. Upravo sam otkrila da je moj muž godinama, bez mogeg znanja, na čelu male neonacističke skupine koja priprema državni udar u Hrvatskoj...

Muškarac – Državni udar... Dobro... to je već nešto. Rikard Vagner... Da, kao da mi je to ime negdje poznato...

Žena – Naslijedila sam bogatstvo svojih roditelja. Mislim da me ponajviše zato i oženio. Mojim novcem potajno financira tu skupinu neonacista. Kažem mu da ću se razvesti i da više neće dobiti ni centa...

Muškarac – Naravno, on to ne želi prihvatiti. I ubio vas je kako bi naslijedio vaše bogatstvo...

Žena – Da... Pod prijetnjom oružjem natjerao me da popijem te lijekove kako bi ubojstvo izgledalo kao samoubojstvo.

Muškarac – Znači naoružan je i zna da ste ovdje. Vjerojatno je već krenuo dovršiti ono što je započeo.

Žena – Ništa ne riskira! Službeno sam već mrtva!

Muškarac – Ne brinite, ja sam ovdje.

Žena – Što ćete učiniti ako dođe s pištoljem... možda i sa svojim neonacistima iz skupine Vagner?

Muškarac – Za početak ću nazvati policijsku postaju koja pokriva bolnicu... Neće biti lako sve im ovo objasniti, ali mogu pokušati... (*Poljubi je u usne.*) Ne mičite se odavde, dobro? Odmah se vraćam...

On izlazi. Ona ostane sama, zabrinuta. Ponovno se čuje grmljavina. Svjetlo zatreperi. Bljeskovi munje. Grozničavo napiše poruku na računalu. Nastane mrak. I ona izlazi u tamu. Melodramatična glazba. On se vraća i vidi da je prostorija u mraku.

Muškarac – Kristina? Opet je izbacio osigurač...

Nakratko ode iza kulisa da vrati struju. Svjetlo se upali. Vraća se i ne vidi je.

Muškarac – Kristina?

Djeluje potpuno izgubljeno. Primijeti poruku na zaslonu i pročita je.

Muškarac (*čita*) – Čekam vas gore... (*Za sebe.*) Gore?

Ponovno izlazi. Čuje se glazba Richarda Wagnera. Grmljavina. Munje. Vraća se potpuno izbezumljen. Ušmrkne crtu kokaina i sjedne pokušavajući doći k sebi. Telefon zazvoni. Javi se.

Muškarac – Halo? Policija? Ah, da... Da, da, ja sam zvao vašeg kolegu malo prije, ali... čini mi se da sam preneglio... Stvarno mi je žao, zamijenio sam broj 99 s brojem 66. Oznaka se okrenula, razumijete? Kad 66 okrenete naopako, izgleda kao 99. A ladica broj 66 noćas nije trebala biti zauzeta. To znači da su svi moji stanari na broju... A ostalo... valjda sam umislio. Ne, uvjeravam vas, nisam uzimao halucinogene. Ne, stvarno ne morate dolaziti. Da, hvala. I vama sretna Nova godina...

Sjedne, slomljen.

Muškarac – Stvarno moram prestati s kokainom... Počinjem halucinirati...

Dovrši bocu pjenušca.

Muškarac – Kažu da će se onaj tko popije zadnju čašu oženiti iste godine... *(Potpuno smušen.)* Dobro, moram se malo smiriti jer ovim tempom neću dočekati kraj godine... Duh... Odakle mi sve to...? Mora da sam imao loš trip... Malo ću odrijetati, bit će mi bolje...

Zatvori oči i zadrijema naslonjen glavom na stol.

Mrak.

U mraku okrene ploču „Zavod za sudsku medicinu – Prijem”, a zatim se vrati u položaj spavača.

Svjetlo.

Na ploči sada piše „Raj – Čekaonica”.

Nakon trenutka žena se ponovno pojavi na rubu pozornice, ovaj put u bijeloj kuti.

Žena – Gospodine? *(Kako ne reagira, priđe i ponovi glasnije.)* Gospodine!

Trgne se iz drijemeža i iznenađeno je pogleda.

Muškarac – Da?

Žena *(srdačno se smiješeći)* – Koji broj imate?

Pogleda kartončić u ruci i pročita.

Muškarac – 99... *(Ona se iznenadi; on okrene kartončić.)* Ah, ne, oprostite... 66.

Žena – Onda ste vi sljedeći...

Ustane nesigurnim korakom i izađe s njom.

Mrak

Kraj

O autoru

Jean-Pierre Martinez rođen je 1955. u Auvers-sur-Oiseu (Francuska). Karijeru je započeo kao bubnjar u nekoliko rock sastava, a zatim je radio kao semiolog u oglašavanju. Nakon toga počeo je pisati scenarije za televiziju, prije nego što se posvetio kazalištu i pisanju drama. Napisao je gotovo stotinu televizijskih scenarija i isto toliko kazališnih djela, od kojih su neka već postala klasici (*Petak 13.*, *Strip Poker*). Jedan je od najizvođenijih suvremenih dramatičara u Francuskoj i drugim frankofonskim zemljama. Njegove drame prevedene su na brojne jezike i izvode se na pozornicama diljem svijeta.

Amaterske i profesionalne kazališne skupine koje traže dramske tekstove za izvođenje mogu besplatno preuzeti djela Jean-Pierrea Martineza s njegovih internetskih stranica:

<https://jeanpierremartinez.net/>

<https://comediatheque.net/>

Međutim, prava na izvođenje, koja predstavljaju pravednu naknadu za autorov rad, zakonska su obveza. Bez obzira na to jeste li amater ili profesionalac, morate zatražiti odobrenje za izvođenje djela i platiti odgovarajuću autorsku naknadu za produkciju.

Jean-Pierrea Martineza zastupa Francusko društvo autora (SACD).

Za kontakt s Jean-Pierreom Martinezom i zahtjev za odobrenje za izvođenje jednog od njegovih djela, molimo koristite kontaktni obrazac na njegovim internetskim stranicama:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

<https://comediatheque.net/contact-form/>

Ovaj tekst zaštićen je autorskim pravom. Svako neovlašteno reproduciranje, prilagođavanje ili korištenje djela podliježe važećim propisima o autorskom pravu.

Avignon – rujan 2026.

ISBN 978-2-38602-478-8

<https://jeanpierremartinez.net/>

<https://comediatheque.net/>

Drama dostupna za besplatno preuzimanje